



GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

Az Országgyűlés elfogadta a GVH 2007-es éves beszámolóját

Ellenzavazat és tartózkodás nélkül 370 igen szavazattal az Országgyűlés elfogadta a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) 2007. évi tevékenységéről szóló beszámolót. A dokumentum szerint a versenyhatóság tavaly 204 versenyfelügyeleti eljárást indított és összesen 2,3 milliárd forint bírságot szabott ki.

A GVH 2007-ben 204 **versenyfelügyeleti eljárást** folytatott le, ebből 154 – az ügýtípusok közötti halmazódást is figyelembe véve 158 – ügy zárult érdemi döntéssel. A 158 versenytanácsi döntés közül 84 a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásával kapcsolatos, 74 pedig antitröszt (vagyis összefonódásokkal, a verseny korlátozásával, illetve a korlátozott versenyhez kötődő visszaéléssel kapcsolatos) ügy volt. Összesen 106 esetben került sor beavatkozásra, döntően (81 esetben) a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásával kapcsolatos, 25 esetben pedig antitröszt ügyekben. A GVH ügyzáró határozatában 68 esetben, összesen 2,359 milliárd forint értékben szabott ki bírságot. Ez az összeg alatta marad a tavalyi évben kiszabott bírságösszegnek, azonban az ügyek egyediségéből fakadóan az egyes években nem feltétlenül várható hasonlóan magas bírságösszeg.

2007-ben 84 ügyzáró döntés született a **fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolását** érintő rendelkezések alapján, ebből 81 esetben került sor a GVH beavatkozására. Komolyabb jogsértés megállapítására 73 esetben került sor, amelyek során összesen 1,285 milliárd forint bírságot szabott ki a GVH. A 2007. évben is a pénzügyi szolgáltatásokra, az elektronikus hírközlési szolgáltatásokra, valamint az egészségre ható termékekre vonatkozó reklámok, tájékoztatások kapcsán indult versenyfelügyeleti eljárások mind az ügyek számát, mind a jogsértések súlyát tekintve kiemelkedtek az ügýtípuson belül.

2007-ben 15 ügyzáró döntés született **versenykorlátozó megállapodásokkal** kapcsolatban. Tizenkét esetben került sor GVH beavatkozásra, ebből hat esetben a GVH összesen 1,069 milliárd forint bírságot szabott ki. Továbbra is kiemelt ügycsoportot képeztek a tiltott és titkolt legkeményebb versenykorlátozást (ármeghatározás, piacfelosztás, kvóta meghatározás) megvalósító, pályáztatásokat érintő ajánlattevők közötti összejátszások. 2007-ben építési munkákhoz, illetve eszközbeszerzéshez kapcsolódó pályázattal összefüggésben tárt fel a GVH a potenciális versenyzők közötti, az ajánlattételt megelőző jogellenes együttműködések. Ugyanakkor 2007-ben a legmagasabb összegű bírságot nem ilyen jellegű ügyben szabta ki a hivatal, hanem a lapterjesztési piacon létrejött meg nem támadási megállapodás miatt.

2007-ben az **erőfölénnyel való visszaélés** gyanúja miatt folytatott eljárásokban 13 ügyzáró GVH döntés született. Tíz ügy zárult beavatkozással: az eljárás alá vont vállalkozás mindegyik esetben kötelezettséget vállalt arra, hogy magatartását összhangba hozza a versenyjogi előírásokkal, így marasztaló határozat egy ügyben sem született. Ennek

megfelelően a 2007. évi ügyekben bírság kiszabására sem került sor. Az öt magyarországi volt koncessziós vezetékes telefon szolgáltató kötelezettségvállalása nyomán jelent meg a piacon az például ún. „csupasz” ADSL szolgáltatás. Szintén kötelezettségvállalással zárult 2007-ben két, a lakossági bankpiac legnagyobb szereplőjével szemben a hosszú távú hitelszerződések egyoldalú módosításának vizsgálatára indult eljárás. Mindkét eljárás azzal a tanulsággal szolgált, hogy a hitelintézeti törvény parttalan egyoldalú szerződésmódosítást tesz lehetővé a bankok számára, a kiszolgáltatók helyzetben levő fogyasztók érdekeit az ágazati szabályozás nem védi kellőképpen.

2007-ben 46 **összefonódással** kapcsolatos határozatot hozott a GVH. Hét esetben a kérelem nem volt engedélyköteles, vagy a kérelmezett tranzakció nem minősült összefonódásnak. 36 esetben a GVH engedélyezte az összefonódást, míg három esetben a kérelmezők kötelezettségvállalásai mellett, illetve feltételekhez kötötten engedélyezte csak a fűziót.

A fenti példákból jól látható, hogy 2007-ben egy viszonylag friss jogintézménynek, az úgynevezett kötelezettségvállalásnak a gyakorlati átültetése is sikeresen megtörtént. A **kötelezettségvállalás** alapjaiban változtatja meg a GVH eljárási gyakorlatát. Ilyen esetben az eljárás alá vont vállalkozások azt vállalják, hogy magatartásukat és gyakorlatukat összhangba hozzák a versenyszabályokkal. A GVH-nak azt kell mérlegelnie, hogy mindezzel a verseny mint közérdek hatékony védelme biztosítható-e. Ilyen esetben a GVH a vizsgált magatartás tekintetében nem mondja ki a jogsértést és így bírságot sem szab ki, azonban a vállalkozásnak aktívan kell orvosolnia a nem-kívánatos versenyellenes magatartást. Ez sok formát ölthet. A GVH gyakorlatában volt arra példa, hogy általános szerződési feltételeket vagy etikai kódexet alakítottak át akár visszamenőleges hatállyal is vagy pénzt fizettek vissza ügyfelek részére, ami a jogsértő magatartásból származó vagyoni előny közvetlen visszatérítésének felelt meg. Arra is akadt példa, hogy bővített fogyasztói tájékoztatást vállaltak az eljárás alá vontak annak érdekében, hogy orvosolják a vizsgált magatartással szembeni aggályokat. A cég kötelezettségvállalását csak akkor fogadja el a GVH, ha biztos abban, hogy a bevállalt vállalati magatartás hosszabb távon is előnyösebb a verseny szempontjából, mint a jogsértés kimondása, a bírság kiszabása és az egész jogi procedúra végigvitele.

A GVH 2007 folyamán két piacon is indított **ágazati vizsgálatot**, amelyek lezárása 2008-ban várható. Az elektronikus média gazdasági ágazatba tartozó televíziós műsorszolgáltatás nagy- és kiskereskedelmi, valamint televíziós hirdetés piacán a televíziós reklámok értékesítésével, a sport-és filmjogokhoz való hozzáféréssel, a televíziós műsorcsatornák továbbításának feltételeivel kapcsolatos piaci folyamatok megismerése és értékelése céljából indult ágazati vizsgálat. A pénzügyi szolgáltatások területén a lakossági és kisvállalati bankpiacon indult ágazati vizsgálat célja a pénzügyi szolgáltatóktól igénybevett egyes pénzügyi termékek más pénzügyi szolgáltatók hasonló termékeivel történő helyettesítésével (bankváltással) kapcsolatos piaci folyamatok megismerése és értékelése.

A **bírósági felülvizsgálat tapasztalatai** szerint a marasztaló határozatok mintegy felét támadják meg. A bíróságok és a GVH között évek óta fennálló jogalkalmazási harmóniát mutatja, hogy a versenytörvény alapján eddig megtámadott, s jogerősen elbírált 301 határozatból a Fővárosi Bíróság és a Legfelsőbb Bíróság (illetve az Ítéletábrla) mindössze 20 esetben változtatta meg a jogalap tekintetében a GVH határozatát, további 17 esetben pedig kisebb-nagyobb mértékben csökkentették a bíróságok a kiszabott bírságot.

A GVH 2007-ben is **aktív versenypártolási tevékenységet** fejtett ki. Ennek keretében a hivatal kiemelt jelentőséget tulajdonít annak is, hogy egyes szektorokkal kapcsolatban átfogó

versenypolitikai elemzéseket készítsen. Így 2007-ben a GVH közzétette az elektronikus hírközlési szektorral kapcsolatos versenypolitikai állásfoglalását, amely a 2002-es piacnyitás során szerzett tapasztalatok birtokában nyilvánít véleményt az elektronikus hírközlési piaci verseny és szabályozás alakulásáról. A GVH nyilvánosságra hozta a szabályozott egészségügy piacain egészségügyi verseny lehetőségeivel és korlátaival foglalkozó vitaanyagát is, amely az egészségügyi és az egészségbiztosítási piac kudarcait számba véve, a meglévő szabályozási rendszer ezekre adott válaszait feltérképezve, valamint az egészségügyi szabályozás intézményi felkészültségét figyelembe véve egy lehetséges szabályozási alternatívát vázolt fel. A jogszabály- és egyéb tervezetek véleményezése során a GVH 2007-ben több mint 100 előterjesztést véleményezett részletesen. Nagy figyelmet fordított 2007-ben is a hivatal az energia szektorban zajló (újra)szabályozási folyamatokra, amely a teljes piacnyitás feltételeinek megteremtése szempontjából ugyan jelentős év volt, de a verseny érdekű változások elmaradtak a várakozásoktól, illetve a GVH szerint az új villamos energiáról szóló törvény számos szakmailag is vitatható, nehezen értelmezhető és alkalmazható megoldást is tartalmaz. A GVH már évek óta hangsúlyozta a műsorterjesztés és a digitális átállás szabályairól szóló törvénytervezet megszületésének szükségességét és sürgősségét. A tervezet alapos szakmai előkészítése lehetővé tette, hogy az egyeztetések során a GVH érvényesítse a versenyt segítő szabályozással kapcsolatos általános érvényű szempontokat.

A GVH 2007-ben is fokozódó figyelmet fordított tevékenységének harmadik pillérére, a **versenykultúra fejlesztésére**. A hivatal több munkatársa rendszeresen oktat versenyjogot, illetve versenyszabályozással kapcsolatos tantárgyakat felsőfokú oktatási intézményekben, valamint tart előadást a szakmai érdeklődők számára. 2007-ben a GVH munkatársai több mint 90 előadást tartottak, 80-nál több alkalommal adtak interjút, és több mint 70 tanulmányt, cikket publikáltak jogi és gazdasági folyóiratokban és szaklapokban. A korábbi évekhez képest jelentősen nőtt a hivatal honlapjának látogatottsága, s az ügyfélszolgálathoz fordulók száma is. A hivatal versenykultúra fejlesztő tevékenységének hatékonyabbá és szervezettebbé tételét szolgálta a **Versenykultúra Központ (VKK)** 2005. évi létrehozása. A VKK nyilvános éves munkaterv alapján működő szervezeti egység, amely egyrészt a versenykultúra fejlesztését szolgáló tevékenységek, programok szervezésével és működtetésével, másrészt a versenykultúra fejlesztésében és terjesztésében részt vevő más személyek és szervezetek munkájának – pályázatok útján történő – támogatásával törekszik az említett célok megvalósítására. A VKK 2007 szeptemberében megjelentette Massimo Motta: Versenypolitika – Elmélet és Gyakorlat című művének magyar nyelvű kiadását, hogy ezt a nemzetközileg elismert szakkönyvet magyar nyelven is elérhetővé tegye. A VKK tájékoztató füzetek, szórólapok, illetve a Versenytükör című időszakos lap megjelentetésével, valamint nemzetközi versenypolitikai konferencia és rendszeres, szűkebb körű szakmai beszélgetések szervezésével tett a versenyjoggal, versenypolitikával kapcsolatos széles körű tájékoztatás érdekében. A VKK 2006 őszén – külsős szervezetnek a versenykultúra fejlesztésébe és terjesztésébe való bekapcsolódását előmozdítandó – pályázatokat hirdetett szakmai rendezvények, kutatások és más tudományos-oktatási projektek, valamint a fogyasztóvédelmi célú civil munka támogatására. 2007 folyamán a VKK-hoz 87 pályázati anyag került benyújtásra, amelyek elbírálása, illetve jelentős részben a megvalósítása is 2007 végéig megtörtént.

Budapest, 2008. szeptember 23.

Gazdasági Versenyhivatal
Kommunikációs Csoport

További információ:

Mihálovits András

Gazdasági Versenyhivatal

cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.

levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036

tel: +36-30 618-6618

email: Mihalovits.Andras@gvh.hu

<http://www.gvh.hu>